

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2022-2025 d. 28-05-2024

Mødedato Tirsdag d. 28. maj 2024 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, 3.s.54, Ørbækvej 100, indgang B

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af forslag til udmøntning af den del af budget 2022, som vedrører "Rammer for meda	4
Godkendelse af Ældre- og Handicapforvaltningens magtanvendelser i 2023.....	8
B-sag: Godkendelse af takster for praktisk bistand, personlig pleje og friplejeboliger for 2024.....	15
C-sag: Drøftelse af arbejdet med løbende effektiviseringer og omprioriteringer.....	20
C-sag: Fortsat temadrøftelse under Fremtidens socialpsykiatri.....	26
D-sag: Orientering om status på arbejdet i Myndighed.....	27
D-sag: Aktuelle sager.....	28
E-sag: Initiativretsforslag fra byrådsgruppe C: Drøftelse af muligheden for at tilknytte en fast social	29

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-G01-14-23

Resume

Godkendelse af dagsorden til møde i Ældre- og Handicapudvalget den 28. maj 2024.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkendte dagsordenen.

Udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 2: Godkendelse af forslag til udmøntning af den del af budget 2022, som vedrører "Rammer for medarbejdernes hverdag"

05.09.00-G00-1-21

Resume

Denne sag handler om udmøntningen af den del af budget 2022, som vedrører "Trivselspakke til medarbejderne" og herunder "Rammer for medarbejdernes hverdag", hvor der er afsat 5 mio. kr. i perioden fra 2022 til 2025.

Byrådet har tidligere, den 27. september 2022, behandlet sag om udmøntning af midler fra trivselspakken i forbindelse med implementering af patientjournal i udkørende grupper og på plejehjem. Og den 22. februar 2023 har byrådet behandlet sag om etablering af p-pladser for hjemmeplejen samt forsøgsordning med omstilling fra nøgler til briksystem på plejehjem.

Ældre- og Handicapforvaltningen har - i tæt dialog med medarbejderne - prioriteret de løsninger, som vil have den største positive effekt på rammerne for medarbejdernes hverdag. De er i prioriteret rækkefølge:

1. Implementering af forbedret tilgang til arbejdet med patientjournal i udkørende grupper og på plejehjem.
2. Forbedrede parkeringsmuligheder for medarbejderne i midtbyen.
3. Omstilling fra nøgler til briksystem på plejehjem.

Status er, at

- Der er implementeret en forbedret tilgang til arbejdet med patientjournal i udkørende grupper og på plejehjem.
- Der er opsat elektroniske P-skiver i Ældre- og Handicapforvaltningens biler.
- Der pågår et pilotprojekt om etablering af parkeringspladser for de udkørende grupper. Projektet afsluttes medio 2025, hvorefter By- og Kulturudvalget og Ældre- og Handicapudvalget får forelagt en evaluering af projektet.
- Der er opsat briksystem på Plejehjemmet Sanderum som forsøgsordning.

Udbredelsen af briksystemet til flere plejehjem har afventet afklaring af, hvor mange midler, der var til rest. Beløbet kendes nu og svarer til i alt 3,5 mio. kr. Der kan derfor foretages en endelig udmøntning af midlerne, som dels vil gå til, at flere plejehjem får nøglebriksystem. Dels til forbedrede gruppe- og omklædningsfaciliteter. I sagsfremstillingen er der en nærmere beskrivelse af udmøntningen af de resterende midler.

Effekt

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Ældre- og Handicapforvaltningen forventer, at det vil gøre dagligdagen lettere, og dermed øge trivslen, når de nuværende nøgler erstattes af et briksystem på plejehjem.

Indstilling

Ældre- og Handicapforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender, at:

1. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling til "Implementering af nøglebriksystem på plejehjem" på 2,2 mio. kr. fordelt over 2024 og 2025. Bevillingen stilles til rådighed under By- og Kulturudvalget og finansieres fra "Rammer for medarbejdernes hverdag" under Økonomiudvalget.

Ældre- og Handicapforvaltningen og Borgmesterforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender, at:

2. Der oprettes en pulje til forbedring af gruppe- og omklædningsfaciliteter for udkørende grupper på 1,3 mio. kr. i 2024 under Ældre- og Handicapudvalget. Puljen finansieres af de resterende midler til "Rammer for medarbejdernes hverdag" under Økonomiudvalget.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Sagsfremstillingen indeholder afsnit om nøglebriksystem på plejehjem, pulje til omklædningsfaciliteter samt parkering for de udkørende grupper.

Nøglebriksystem på plejehjem

I februar 2023 godkendte byrådet en forsøgsordning, hvor Ældre- og Handicapforvaltningen kunne indføre et briksystem på et plejehjem som erstatning for den nuværende nøgleordning.

Plejehjemmet Sanderum blev udvalgt til afprøvningen, da de havde nyt nøglebriksystem som 1. prioritet i en rundspørge blandt lokaludvalg (medarbejderudvalg). Indførelsen af et nøglebriksystem på plejehjemmet krævede først en beboerafstemning.

En undersøgelse viser, at der blandt medarbejderne er stor tilfredshed med nøglebriksystemet. Tidligere havde plejehjemmet fysiske nøgler til hver af de 67 beboerlejligheder og disse var i 7 bundter (et bundt til hvert hus). Det var tidskrævende for personalet, hvis et nøglebundt blev væk. Medarbejderne sparer nu tid, da de ikke længere leder efter nøglebundter, men har en nøglebrik, der er kodet til alle beboerlejlighederne. Det er plejehjemmets ledere, teknisk service på plejehjemmet samt Sikringsenheden fra By- og Kulturforvaltningen, der har adgang til at kode nøglebrikkerne med de relevante rettigheder.

Beboere og pårørende har også udtrykt tilfredshed med det nye system. Beboere og pårørende har fået udleveret en nøglebrik, som kan låse op ved pågældende beboers lejlighed. Det skal bemærkes, at en del beboeres funktionsniveau gør, at de ikke bruger at låse døren ind til deres lejlighed. Hoveddøren til plejehjemmet låses om aftenen, men med nøglebrikken kan de pårørende selv låse sig ind. Tidligere skulle de ringe på, og vente på, at der kom en og lukkede dem ind – dette har skabt stor tilfredshed blandt de pårørende.

Nøglebriksystemet foreslås nu udvidet til de plejehjem, som havde et nøglebriksystem som 1. prioritet i forbindelse med forvaltningens rundspørge. Det vil koste i alt ca. 2,1 mio. kr. Plejehjemmene er vist i nedenstående oversigt.

Tabel – Oversigt over plejehjem, som får nøglebriksystem

Plejehjem

Antal boliger

Plejhjemmet Villestofte	74 boliger
Plejhjemmet Ejlstrup	36 boliger
Plejhjemmet Rytterkasernen	52 boliger
Plejhjemmet Svovlhatten	38 boliger
Plejhjemmet Albanigade	35 boliger
Plejhjemmet Frederiksbroen	30 boliger
Plejhjemmet Skt. Hans Parken	40 boliger
Plejhjemmet Hvenekilden	34 boliger
Samlet	339 boliger

Sikringsenheden i By- og Kulturforvaltningen kan implementere nøglebriksystem på tre plejhjem efter sommerferien 2024 og de resterende fem plejhjem i 2025. By- og Kulturforvaltningens administrationscenter skal inden implementering sikre godkendelse på plejhjemmenes beboermøder (herunder plejhjem, hvor beboerdelen er ejet af en boligforening).

Parkeringsmuligheder for udkørende grupper

By- og Kulturforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen arbejder p.t. med et pilotprojekt om etablering af parkeringspladser for de udkørende grupper. By- og Kulturudvalget og Ældre- og Handicapudvalget blev orienteret om status på pilotprojektet på møde den 23. september 2023. Projektet afsluttes medio 2025, hvorefter udvalgene får forelagt en evaluering af projektet.

Status på oprettelsen af parkeringspladser

I februar 2023 besluttede byrådet at opstarte et 2-årigt pilotprojekt for at forbedre parkeringsmulighederne for den kommunale udkørende hjemmepleje. Formålet med pilotprojektet er at mindske hjemmeplejens tid på vejene og øge trivselen blandt medarbejderne.

Pilotprojektet etablerer et parkeringsnetværk i et afgrænset område af midtbyen, hvor hjemmeplejen oplever de største udfordringer med parkering. Det blev besluttet, at der i første omgang skulle etableres 10 reserverede parkeringspladser til hjemmeplejen på kommunale arealer. De første 5 inden sommeren i 2023 og de resterende inden udgangen af 2023. Det skulle sikre, at hjemmeplejen ikke har længere end 500 meter til en reserveret parkeringsplads.

Status er, at der er etableret ni reserverede pladser til hjemmeplejen i Odense midtby fordelt på seks lokationer. Derudover er der over 160 tilgængelige parkeringspladser fordelt på 21 lokationer i Odense (Odense C, M, NØ) efter samarbejde med private aktører.

Forbedring af gruppe- og omklædningsfaciliteter for udkørende grupper

På arbejdspladserne i de udkørende grupper er der løbende behov for at forbedre gruppe- og omklædningsfaciliteter, så de har de bedst mulige arbejdsforhold. Det er med til at skabe et godt arbejdsmiljø og øge medarbejdernes trivsel, hvilket i sidste ende er til gavn for borgerne.

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen foreslår, at der oprettes en pulje under Ældre- og Handicapudvalget til løbende forbedring af gruppe- og omklædningsfaciliteter. Puljen udgøres af de resterende midler fra trivselspakken til rammer for medarbejdernes hverdag og svarer til i alt ca. 1,3 mio. kr.

Økonomi

Med denne sag oprettes og frigives en anlægsbevilling på 2,2 mio. kr. til implementering af nøglebriksystem på 9 plejehjem med 339 boliger under By- og Kulturudvalget samt udmøntes 1,3 mio. kr. til Ældre- og Handicapudvalget til opgaver inden for rammer for medarbejdernes hverdag.

Beskrivelse	Udvalg	Styringsområde	2024	2025	I alt
Ny anlægsbevilling "Implementering af nøglebriksystem på Plejehjem"	BKU	Anlæg	1.067.569	1.182.431	2.250.000
Finansieres fra "Rammer for medarbejdernes hverdag"	ØKU	Service	-1.067.569	-1.182.431	-2.250.000
Pulje til forbedring af gruppe- og omklædningsfaciliteter for udkørende grupper	ÆHU	Service	1.257.190	0	1.257.190
Finanseres fra "Rammer for medarbejdernes hverdag"	ØKU	Service	-1.257.190	0	-1.257.190
Kassepåvirkning	Intet udvalg	Finansposter	0	0	0

Anlægsbevillingen giver ikke anledning til afledt drift. Denne sag har ikke konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Punkt 3: Godkendelse af Ældre- og Handicapforvaltningens magtanvendelser i 2023

00.00.00-A00-51-24

Resume

I denne sag skal udvalget behandle Ældre- og Handicapforvaltningens årlige indberetning over magtanvendelse for 2023. Indberetningen skal efterfølgende godkendes i byrådet.

I Ældre- og Handicapforvaltningen er der i 2023 blevet indberettet 324 tilfælde af magtanvendelser. Det er en stigning i forhold til 2022, hvor der blev indberettet 276 magtanvendelser. Forvaltningen vurderer, at stigningen blandt andet skyldes en øget opmærksomhed på, hvornår og hvordan magtanvendelser skal indberettes. Den opmærksomhed er opstået via et skærpet fokus fra tilsyn samt via den undervisning, forvaltningens medarbejdere modtager i forhold til magtanvendelser.

Der er indberettet 90 tilfælde af magtanvendelse, som falder uden for Servicelovens regler for magtanvendelse. Det er en stigning på 22 tilfælde sammenlignet med 2022. Der er sket et fald i antallet af magtanvendelser i Odense Kommunes egne tilbud fra 59 i 2022 til 46 tilfælde i 2023. Stigningen skyldes særligt antallet af magtindberetninger blandt Odenseborgere i udenbys tilbud samt borgere på friplejehjem og private tilbud. De 90 tilfælde er hovedsagligt alle begrundet i nødret/nødværge.

I 2023 var der ca. 19.700 borgere, som fik indsatser inden for Ældre- og Handicapforvaltningens område. Opgørelsen omhandler både Odenseborgere i egne tilbud og Odenseborgere visiteret til tilbud i en anden kommune.

Magtanvendelse kan, som en sidste udvej, bruges i situationer, hvor borgeren har en betydelig eller varig nedsat psykisk funktionsevne. Samtidig skal borgeren være ude af stand til at handle fornuftigt eller overskue konsekvenserne af sine handlinger. Behovet for anvendelse af magt vil uundgåeligt opstå i situationer, hvor en borger udsætter sig selv eller andre for fare eller uværdige situationer. Det er et prioriteret mål for forvaltningen, at vi gør, hvad vi kan for at forebygge anvendelsen, og at vi udelukkende anvender magt, når det er påkrævet, eller der ikke er andre muligheder.

Beskæftigelse- og Socialforvaltningen udarbejder også en beretning om magtanvendelser på voksenområdet, som Beskæftigelse- og Socialudvalget har ansvaret for. Byrådet præsenteres for de to beretninger på samme byrådsmøde.

Oversigten over antallet af magtanvendelser i 2023 samt Ældrerådet og Handicaprådets høringssvar er vedlagt som bilag til sagen.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender indberetningerne over magtanvendelser for 2023.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Landets kommuner er, ifølge Serviceloven, forpligtet til årligt at lave en indberetning over de magtanvendelser, der har været i kommunen. Denne sag omhandler indberetningen af de magtanvendelser, der har fundet sted i 2023 i Ældre- og Handicapforvaltningen.

Magtanvendelser i Ældre- og Handicapforvaltningen

I Ældre- og Handicapforvaltningen er der i 2023 blevet indberettet 324 tilfælde af magtanvendelse. Der er indberettet 90 tilfælde af magtanvendelse, som falder uden for Servicelovens regler for magtanvendelse. De 90 tilfælde er primært begrundet i nødret/nødværge.

I 2023 var der ca. 19.700 borgere, som fik indsatser inden for Ældre- og Handicapforvaltningens område. Opgørelsen omfatter Odense-borgere bosat i Odense Kommune og Odense-borgere, der bor i botilbud i andre kommuner.

Nedenstående skema viser den samlede opgørelse over magtanvendelser i Ældre- og Handicapforvaltningen i 2023. I skemaet fremgår også tallene for 2022, så der er mulighed for at sammenligne. Der er en stigning i forhold til 2022, hvor der blev indberettet 276 tilfælde af magtanvendelse. En del af denne stigning kan blandt andet skyldes en øget opmærksomhed på hvornår, hvad og hvordan magtanvendelser skal indberettes. Den øgede opmærksomhed er opstået via et skærpet fokus fra tilsyn samt via den undervisning forvaltningens medarbejdere modtager i forhold til magtanvendelser. Der er fx kommet et større fokus på, hvornår der er tale om magt, og derved nødvendigheden af forhåndsgodkendelser af fx seler, alarmer og sensorer.

Det er forvaltningens vurdering, at det ligeledes er væsentligt at være opmærksom på, at det er normalt, at der er udsving i antallet af magtanvendelser fra år til år. En borger/sagsforløb kan have stor betydning for det samlede billede. Det er derfor tydeliggjort i skemaet dels, hvilken type af magtanvendelse, der er tale om, og dels hvilket forløb der er tale om, for at give et så nuanceret billede som muligt af de indberettede magtanvendelser.

Magtanvendelser, som bliver foretaget over for Odense-borgere i botilbud i andre kommuner, bliver sendt til Odense Kommune til godkendelse. Magtanvendelser, som bliver udøvet i tilbud under Region Syddanmark, bliver indberettet til regionen. Regionen træffer afgørelse på baggrund af indberetningen, som efterfølgende bliver sendt til orientering i Odense Kommune. Magtanvendelser, som bliver udøvet overfor borgere, der kommer fra andre kommuner, bliver indberettet til den tidligere opholdskommune.

Når der foretages magtanvendelser på det specialiserede socialrområde er den pågældende leder for stedet forpligtet til at sende indberetningen til Socialtilsynet. Lederen er forpligtet til at notere indsendelsen med dato og klokkeslet i indberetningen.

Oversigt over antallet af magtanvendelser efter foranstaltningerne i Serviceloven i Ældre- og Handicapforvaltningen i 2023

	Forløb medfødt hjerneskade	Forløb sindslidelse	Forløb erhvervet hjerneskade	Forløb vedvarende sygdoms-udvikling	Odense-borgere i tilbud i andre kommuner og regioner	Borgere på fri-plejehjem og private tilbud	Samlet 2023	Samlet 2022
§124c afværgehjælp	10						10	6
§124d Fastholdelse/føren til andet lokale	31	12			28	2	73	68
§125 Særlige døråbnere							0	1
§128 Bløde stofseler			1	2	8		11	12
§128b Tryghedsskabende velfærdsteknologi (ikke-demente)	5	1	2		10		18	12
§128c Låsning og sikring af yderdøre og vinduer				1	5	1	7	2
§§ 129 og 129a Flytning uden samtykke (ikke-demente)	2		1	3			6	5
§136a Fasthold i hygiejnesituationer (ikke-demente)	1		1	2	1		5	6
§136c Fasthold i hygiejnesituationer (demente)		6		63	3	3	75	68
§136d Fasthold ved konfliktsituationer (demente)				3			3	1
§136f Flytning uden samtykke (demente)			1	25			26	27
§ 137a-d Besøgsrestriktioner							0	
§ 137e-j Fuldbordelse af strafferetlige foranstaltninger							0	
Andre tilfælde af magtanvendelse som ikke har hjemmel i serviceloven	34	10		2	33	11	90	68
I alt							324	276

Oversigten er ligeledes vedlagt som bilag til sagen.

Forvaltningen finder det relevant at fremhæve stigningen i antallet af magtanvendelser, som ikke har hjemmel i serviceloven. Der er sket et fald i antallet af magtanvendelser i Odense Kommunes egne tilbud. Stigningen skyldes særligt antallet af magtindberetninger blandt Odense-borgere i udenbys tilbud samt borgere på friplejehjem og private tilbud.

Eksempler på magtanvendelse

Dette afsnit indeholder eksempler på de forskellige magtbestemmelser.

- § 124c: Afværgehjælp - En borger kan fastholdes, hvis borgeren fx er ved at ødelægge et TV eller andre ting af en vis værdi.
- § 124d og § 136 d: Fastholdelse - En borger kan fastholdes, hvis borgeren er ved at overfalde en anden borger eller er ved at bevæge sig ud på befærdet vej uden at være trafiksikker.
- § 125: Særlige døråbnere - Hvis en borger ofte forlader botilbuddet eller plejehjem for at gå ud på befærdet vej eller udenfor i frostvejr uden tøj på, kan der opsættes en døråbner med fx dobbelt håndtag eller lignende, som forsinker borgeren, så personalet kan nå at reagere.
- § 128: Stofseler - Man kan fastspænde en borger med bløde stofseler til en kørestol, hvis borgeren gentagne gange forsøger at rejse sig fra stolen og derved kan risikere at falde og slå sig. Nogle borgere glemmer, at de ikke kan gå/stå og bliver ved med at forsøge.
- § 128 b og § 136: Tryghedsskabende velfærdsteknologi - Det kan fx være ringemåtter, GPS'er, faldalarmer, døralarmer, som kan sættes op ved borgere, der ofte vågner om natten og søger ud af bolig/plejehjem. Det hjælper til, at borger ikke skal overvåges af personalet og til, at personalet kan komme borger til undsætning, hvis der er brug for det.
- § 128c: Låsning og sikring af yderdøre og vinduer - Kan anvendes ved borgere, der forlader bolig/plejehjem og opsøger fare.

- § 129 og § 129a: Giver mulighed for at flytte borgere, der ikke er i stand til selv at svare (eller som modsætter sig), til botilbud eller plejebolig, og hvor det ikke længere vurderes forsvarligt at bo i eget hjem.
- § 136 a og § 136 b: Kortvarig fastholdelse af borgere i hygiejnesituationer, fx bleskift, tandbørstning eller bad eller lignende. Dette er kun i de tilfælde, hvor hygiejnen truer borgerens helbred.
- § 137 a-d: Besøgsrestriktioner - Man kan forbyde fx pårørende i fællesarealer i et botilbud eller plejehjem.
- § 137 e-j: Fuldbydelse af strafferetlige foranstaltninger - Det vil være et vilkår i en dom og kan være forbud mod adgang til telefon og internet, indelåsning om natten eller undersøgelse af deres rum for fx stoffer eller våben.

Magtanvendelser der falder uden for reglerne i Serviceloven

Kommunens personale kan alene anvende magt under de betingelser, der er fastlagt i Serviceloven. Der er en skarp adskillelse mellem magtanvendelse efter Serviceloven og efter Sundhedsloven, hvor magtanvendelse efter Sundhedsloven kun kan ske i behandlingsregi under ansvar af en læge.

Det er et krav for magtanvendelse efter Serviceloven, at der er risiko for borgerens liv og helbred. Fx i forbindelse med tandbørstning skal det være dokumenteret, at der er tale om alvorlig betændelse eller borgerens ernæringsmæssige situation er truet. Kommunens personale kan ikke bruge magt til forebyggende tandpleje.

Indberetningerne kan være begrundet i nødret/nødværge. Nødret/nødværge skal altid betragtes som en sidste udvej. Det kan blandt andet dække over, at personalet har brudt døren ind til en borger, da der var frygt for, at borgeren ville gøre skade på sig selv. Der kan desuden være eksempler på brug af tvang, som burde være behandlet efter sundhedslovens regler om brug af magt ved behandling.

Bliver der indberettet tilfælde af magtanvendelse, der falder udenfor Servicelovens regler, bliver lederen af stedet informeret herom. Lederen af stedet har ansvar for at håndtere situationen med sit personale eventuelt med hjælp fra den faglige koordinator (demenskoordinator eller myndighedssagsbehandler). Der skal igangsættes tiltag til at forebygge lignende situationer, fx gennem Marte Meo-metoden (der hjælper med at afklare, hvad den demente har brug for) på demensområdet.

Hvis magtanvendelsen ikke har hjemmel i hverken Serviceloven eller i reglerne om nødret/nødværge, må det overvejes, om der er sket en strafbar handling i forbindelse med magtanvendelsen. Forvaltningen har ikke kendskab til, at der er sket strafbare handlinger i forbindelse med den magtanvendelse, der er blevet indberettet i 2023.

Forvaltningens tiltag for at reducere magtanvendelser

Handleplaner

På den arbejdsplads hvor magtanvendelsen er foretaget, skal der være en dialog om indgrebet, hvor støtten og de metoder der anvendes drøftes, med henblik på at forebygge magtanvendelser.

Handleplaner er derudover et centralt værktøj i forebyggelsen af magtanvendelser. Handleplanen skal beskrive de overvejelser og socialpædagogiske metoder som skal tages i anvendelse for at begrænse brugen af magt.

- På plejehjemmene udarbejdes faglige handleplaner i forbindelse med alle magtanvendelsesforanstaltninger, jf. Serviceloven. Udarbejdelsen af faglige handleplaner har medført, at der i nogle tilfælde er fundet frem til andre socialpædagogiske metoder, så magtanvendelser er undgået.

- I Forløb Sindslidelse udarbejdes i særlige tilfælde handleplaner til forebyggelse af magtanvendelse i borgerens journal.
- I Forløbene Medfødt hjerneskade og Erhvervet hjerneskade udarbejdes handleplaner, når der gives tilladelse til magtanvendelse i hygiejnesituationer.

Undervisning i magtanvendelsesregler og indberetning

Forvaltningens konsulenter og demenskoordinatorer yder løbende rådgivning, og der foretages løbende opfølgning i forhold til de indberettede magtanvendelser. Forvaltningens juridiske konsulent involveres ligeledes ved behov, bl.a. med tilbud om undervisning i reglerne for magtanvendelse og indberetning.

Derudover har forvaltningen oprettet et obligatorisk e-learningkursus for medarbejdere og ledere i magtanvendelse. Kurset sikrer, at alle medarbejdere får den nødvendige grundviden. Kurset skaber bevidsthed om den personlige friheds ukrænkelighed og grundreglen om, at det som udgangspunkt ikke er tilladt at anvende magt. Der sættes fokus på de situationer, hvor omsorg, værdighed, tryghed eller hensynet til andre, alligevel kan gøre det nødvendigt at anvende magt, samt de regler og principper der skal overholdes når det sker. Det giver tryghed i hverdagen og styrker retssikkerheden for borgerne.

Hvilke borgere er omfattet af regler om magtanvendelse

Reglerne om brug af magt gælder i forhold til voksne med betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne. De fleste af reglerne er fælles for hele målgruppen, men nogle af reglerne er opdelt i forhold til to målgrupper. Det drejer sig om følgende:

- Voksne med betydelig og varig nedsat funktionsevne, der ikke er en konsekvens af demens eller lignende.
- Voksne med betydelig og varig nedsat funktionsevne, som er en konsekvens af demens eller lignende.

Borgerne skal desuden have indsatser efter §§ 83-87 eller §§103-104 i Serviceloven, før de er omfattet af reglerne for brug af magtanvendelse. §§ 83-87 omfatter personlig hjælp, omsorg og pleje. §§ 103-104 omfatter samværs- og aktivitetstilbud på handicapområdet.

Reglerne i Serviceloven giver plejepersonalet mulighed for at bruge en række foranstaltninger, der har karakter af magtanvendelse. Inden magtanvendelse bliver anvendt, skal personalet gøre, hvad der er muligt for at opnå borgerens frivillige medvirken. Magtanvendelsesforanstaltningen skal stå i rimeligt forhold til det, der forsøges opnået. Foranstaltningerne må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand. Magtanvendelse skal ske så skånsomt og kortvarigt som muligt.

Hvad er magtanvendelse

Serviceeloven giver mulighed for at anvende forskellige foranstaltninger til forskellige målgrupper. Der er fx lempeligere regler for iværksættelse af magtanvendelse overfor borgere med demens sammenlignet med de øvrige målgrupper.

Serviceeloven giver mulighed for følgende foranstaltninger:

Kapitel 24: Personer med betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne

- Afværgehjælp § 124 c.
- Fastholdelse mv. §124 d.

- Særlige døråbnere § 125.
- Stofseler § 128.
- Tryghedsskabende velfærdsteknologi § 128 b.
- Låsning og sikring af yderdøre og vinduer § 128 c.
- Flytning uden samtykke §§ 129 og 129 a.

Kapitel 24 a: Personer med betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne, som ikke er en konsekvens af demens eller lignende

- Kortvarig fastholdelse i personlige hygiejne-situationer § 136 a.

Kapitel 24 b: Personer med betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af demens eller lignende

- Kortvarig fastholdelse i personlige hygiejne-situationer § 136 c.
- Fastholdelse mv. ved meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende adfærd § 136 d.
- Flytning uden samtykke § 136 f.

Hvem må udøve magtanvendelse

I situationer, hvor der er akut behov for handling, er det personalet, som kan iværksætte magtanvendelse. Det kan fx være i en situation, hvor borgeren udsætter sig selv eller andre for en farlig situation, eller ved voldelig adfærd. Foranstaltningerne bliver efterfølgende vurderet af den pågældende forløbschef i Ældre- og Handicapforvaltningen.

Når magtanvendelsen ikke knytter sig til en akut situation, skal den godkendes af en forløbschef i Ældre- og Handicapforvaltningen inden foranstaltningen bliver sat i gang. Det kan fx være godkendelse af låsning af yderdøre og vinduer.

Personalet skal indberette ethvert indgreb i den personlige frihed, herunder foranstaltningerne nævnt ovenfor. Indberetningen sker i et særligt skema til Ældre- og Handicapforvaltningen. På baggrund af indberetningerne vurderer forvaltningen, om der er behov for en anbefaling eller anden form for opfølgning. Det er personalets indberetninger, som danner baggrund for opgørelsen ovenfor.

Forvaltningens arbejde med eksterne tilbud om deres indberettede magtanvendelse

Ældre- og Handicapforvaltningen har en praksis, hvor de sender vurderinger af indberettede magtanvendelser til eksterne tilbud. Dette giver tilbuddene mulighed for at lære og forbedre deres praksis. Derudover kontakter forvaltningen tilbuddet for en drøftelse, hvis magtanvendelsen ligger uden for normen. For at styrke forebyggelse og håndtering af magt tilbydes sparring og undervisning til alle tilbud, hvor der er Odense-borgere involveret.

Konsulenten i magtanvendelse spiller en central rolle i denne proces. Når der indberettes magtanvendelse, vurderer konsulenten indberetningen og sender sin vurdering til rådgiveren. Rådgiveren kan derefter vurdere, om indgrebet har betydning for borgerens indsats og indtænke handleplansmål med henblik på forebyggelse af eventuel fremtidige magtanvendelser. I sager med mange magtanvendelser eller bemærkelsesværdige indgreb kontakter konsulenten rådgiveren for en drøftelse af sagen. Desuden kan konsulenten deltage i uanmeldte besøg på tilbud for at give bedst mulig sparring inden for forebyggelse og håndtering af magt.

Ændring af magtanvendelsesreglerne er på vej

Der har i foråret 2024 været sendt et forslag til ændrede regler i Serviceloven om magtanvendelse i høring. Forslaget indeholder omfattende ændringer til de nuværende magtanvendelsesregler, bl.a. indførelse af flere muligheder for brug af magt til fx aflåsning af døre og brug af kameraovervågning. Forslaget indeholder desuden lempelse af betingelserne for nogle af de nuværende magtanvendelsesforanstaltninger.

Lovforslaget har været 1. behandlet den 8. maj 2024. Jf. Folketingets tidsplan forventes det at blive 3. behandlet den 4. juni 2024.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag - Skema over magtanvendelse indberettet i Ældre- og Handicapforvaltningen i 2023

Handicaprådets høringssvar på 'Godkendelse af Ældre- og Handicapforvaltningens magtanvendelser i 2023

Ældrerådet's høringssvar - Magtanvendelser 2023

Punkt 4: B-sag: Godkendelse af takster for praktisk bistand, personlig pleje og friplejeboliger for 2024

03.08.01-G01-34-20

Resume

Denne sag handler om de takster, som private leverandører bliver afregnet efter i Odense Kommune, og som forvaltningen har udarbejdet efter gældende vejledninger.

Taksten for praktisk bistand, personlig pleje og friplejeboliger er den pris, som private leverandører bliver afregnet efter for at levere praktisk bistand, personlig pleje og friplejeboliger til visiterede borgere. I sagsfremstillingen er der en beskrivelse af afregningen til de private leverandørere.

Hvis forvaltningen i forbindelse med anden økonomiopfølgning konstaterer, at der vil være et forventet merforbrug på indeværende års regnskab, vil det betyde, at der efterfølgende vil ske en efterregulering af taksterne på praktisk bistand og/eller personlig pleje og/eller friplejeboliger. Et forventet merforbrug betyder, at taksterne til de private leverandører ikke længere afspejler det kommunale udgiftsniveau. I henhold til lovgivningen skal forvaltningen derfor beregne nye takster på baggrund af det forventede merforbrug, som vil betyde, at taksterne stiger.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender takster for private leverandører af praktisk bistand, personlig pleje og friplejeboliger.

Beslutning

Forvaltningen oplyser på mødet:

- at faldet i overhead pr. time skyldes to forhold. Dels er der forskellige bevægelser i de udgiftsområder, som overhead består af. Eksempelvis er der stigende ejendomsudgifter, mens der er faldende udgifter til administration. Og dels er antallet af leverede timer steget, hvorfor de enkelte overheadbeløb skal fordeles ud på flere timer, og dermed bliver lavere pr. time.
- Beregningen af forløbstakster er sammensat af en timetakst som bliver ganget på et gennemsnitligt ugentligt timetal. Timetaksten er generelt stigende. Når enkelte forløbstakster er faldet fra 2023 til 2024 skyldes det, at det gennemsnitlige ugentlige timetal, som der bliver afregnet for, er faldet fra 2023 til 2024. Det gennemsnitlige ugentlige timetal baserer sig på de timer, som grupperne reelt leverer hos borgerne.

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen

Sagsfremstilling

I sagsfremstillingen er der en beskrivelse af, hvordan private leverandørere bliver afregnet.

Afregning til private leverandører af praktisk bistand og personlig pleje

De private leverandører bliver afregnet efter en gennemsnitlig takst, som tildeles pr. visiteret borger. Taksten tildeles enten som et engangsbeløb til borgere med en fysisk funktionsnedsættelse, der ophører, eller som et beløb pr. uge for de øvrige rehabiliteringsforløb. Der er derudover beregnet selvstændige takster for terminale borgere og borgere med en fast vagt.

Taksterne betyder, at leverandørerne, uanset borgerens individuelle behov, afregnes med en gennemsnitstakst for borgere i det aktuelle rehabiliteringsforløb. Taksterne understøtter det rehabiliterende arbejde på en måde som gør, at man kan målrette sammensætningen af indsatser i forhold til borgerens mål og potentiale for opnåelse af en rehabiliteringseffekt.

Taksterne er udarbejdet i overensstemmelse med serviceloven og tilhørende bekendtgørelse om kvalitetsstandarder og frit valg af leverandør af personlig og praktisk bistand mv. Såfremt der vedtages love, gennemføres praksisændringer eller vedtages politiske beslutninger, der medfører behov for prisændringer, har Ældre- og Handicapforvaltningen ret til at gennemføre prisændringer som følge heraf.

Afregning til private leverandører af friplejeboliger

De private leverandører af friplejeboliger bliver afregnet ud fra de principper, der er beskrevet i Sundheds- og Ældreministeriets vejledning om afregning med friplejeboligleverandører. Vejledningen beskriver principper for beregning af takster og samarbejdet mellem friplejeleverandøren og beliggenhedskommunen i forhold til ansvarsfordeling af opgaver og roller i afregningsspørgsmålene.

Taksterne er udarbejdet efter samme metode, som anvendes til beregning af taksterne til de kommunale plejehjem og som anvendes til den mellemkommunale afregning.

Økonomi

I økonomiafsnittet er vist taksterne for hhv. 2023 og 2024.

Takster for 2024

TIMETAKST 2024 (KR.) Private leverandører	Personlig pleje dag vedv.	Dag fysisk incl. Udredning	Personlig pleje dag EMS	Personlig pleje aften	Praktisk bistand servicegrupper	Hustands- bevilling daggrp.	Hustands- bevilling servicegrp.	Nat
I alt	597,01	658,74	589,72	694,01	446,04	640,91	414,63	735,09
Timepris	528,29	590,02	521,00	625,29	377,32	572,19	345,91	666,37
Overhead	68,72	68,72	68,72	68,72	68,72	68,72	68,72	68,72

TIMETAKST 2024 (KR.) Lokalcenter Rosengård	Personlig pleje dag vedv.	Dag fysisk incl. Udredning	Personlig pleje dag EMS	Personlig pleje aften	Praktisk bistand servicegrupper	Hustands- bevilling daggrp.	Hustands- bevilling servicegrp.	Nat
I alt	495,88	495,88	489,23	561,21	358,20	535,92	329,55	597,15

Timepris	481,80	481,80	475,15	547,13	344,12	521,84	315,47	583,07
Overhead	14,08	14,08	14,08	14,08	14,08	14,08	14,08	14,08

Forløbstakster 2024 pr. uge (kr.)	Personlig pleje dag	Praktisk bistand daggrupper	Personlig pleje aften	Praktisk bistand servicegrupper	Nat
Private leverandører					
Fysisk Funktionsnedsættelse vedvarer	1.622	563	1.081	382	1.122
Vedvarende Sygdomsudvikling	2.395	606	1.255	454	1.144
Erhvervet Hjerneskade	2.580	575	1.562	436	1.314
Medfødt Hjerneskade	2.248	516	1.178	391	1.144
Sindslidende	1.382	557	983	422	857
Terminale	2.581	576	1.555	431	953
Husstandsbevillinger	-	591	-	383	-
Fysisk Funktionsnedsættelse ophører (engangsbeløb)	15.730	6.554	10.125	4.448	9.658

Forløbstakster 2024 pr. uge (kr.)	Personlig pleje dag	Praktisk bistand daggrupper	Personlig pleje aften	Praktisk bistand servicegrupper	Nat
Lokalcenter Rosengård					
Fysisk Funktionsnedsættelse vedvarer	1.224	425	876	308	913
Vedvarende Sygdomsudvikling	1.994	505	1.017	366	931
Erhvervet Hjerneskade	2.145	478	1.266	351	1.070
Medfødt Hjerneskade	1.869	429	955	315	931
Sindslidende	1.149	463	797	340	697
Terminale	2.149	480	1.260	348	775
Husstandsbevillinger	-	495	-	306	-
Fysisk Funktionsnedsættelse ophører (engangsbeløb)	11.872	4.947	8.204	3.584	7.860

Takster for friplejeboliger

Plejetakst 1.491 kr. pr. døgn

Sygeplejetakst 138 kr. pr. døgn

Takster for 2023

I nedenstående tabeller er vist taksterne for 2023.

Tabel - Takster for personlig pleje og praktisk bistand

TIMETAKSTER 2023 (KR.) Private leverandører	Personlig pleje dag vedv.	Dag fysisk incl. udredning	Personlig pleje dag EMS	Personlig pleje aften	Praktisk bistand servicegrupper	Nat
I alt	582,20	616,24	600,29	666,27	405,57	720,04
Timepris	510,19	544,23	528,28	594,26	333,56	648,03
Overhead	72,01	72,01	72,01	72,01	72,01	72,01
TIMETAKSTER 2023 (KR.) Lokalcenter Rosengård	Personlig pleje dag vedv.	Dag fysisk incl. udredning	Personlig pleje dag EMS	Personlig pleje aften	Praktisk bistand servicegrupper	Nat
I alt	483,17	483,17	499,66	537,85	322,08	584,90
Timepris	465,30	465,30	481,79	519,98	304,21	567,03
Overhead	17,87	17,87	17,87	17,87	17,87	17,87

PRIVATE LEVERANDØRER FORLØBSTAKST PR. UGE - 2023	Personlig pleje dag	Praktisk bistand daggrupper	Personlig pleje aften	Praktisk bistand servicegrupper	Nat
Fysisk Funktionsnedsættelse vedvarer	1.652	567	939	373	1.202
Vedvarende Sygdomsudvikling	2.416	600	1.226	418	986
Erhvervet Hjerneskade	2.617	618	1.499	418	1.152
Medfødt Hjerneskade	2.275	582	1.013	393	1.174
Sindslidende	1.399	630	886	426	720
Terminale	3.377	611	873	426	778
ENGANGSTAKST (dækker 12 uger)					
Fysisk Funktionsnedsættelse ophører	12.276	6.138	7.835	4.039	8.381
LOKALCENTER ROSENGÅRD FORLØBSTAKST PR. UGE - 2023	Personlig pleje dag	Praktisk bistand daggrupper	Personlig pleje aften	Praktisk bistand servicegrupper	Nat
Fysisk Funktionsnedsættelse vedvarer	1.295	445	758	296	977
Vedvarende Sygdomsudvikling	2.005	498	990	332	801
Erhvervet Hjerneskade	2.179	515	1.210	332	936
Medfødt Hjerneskade	1.894	485	818	312	953
Sindslidende	1.164	525	715	338	585
Terminale	2.802	507	705	338	632
ENGANGSTAKST (dækker 12 uger)					
Fysisk Funktionsnedsættelse ophører	9.625	4.812	6.325	3.208	6.808

Tabel - Takster for friplejeboliger

	Takst pr. døgn i 2023
Levebomiljø- og plejeboligplads	1.408 kr.
Sygepleje	140 kr.

Punkt 5: C-sag: Drøftelse af arbejdet med løbende effektiviseringer og omprioriteringer

03.08.01-G01-34-20

Resume

Denne sag handler om effektiviserings- og omprioriteringsstrategien og herunder de to områder Økonomiudvalget bragte i spil med rammeudmeldingen, som vedrører historiske særbevillinger samt tilskud og puljer.

Sagen er bestilt i forbindelse med Økonomiudvalgets rammeudmelding, hvor det fremgår, at alle udvalg skal have ”en generel drøftelse af arbejdet med løbende effektiviseringer og omprioriteringer” på udvalgs møderne den 28./29. maj.

Økonomiudvalget ønsker, at udvalget får et overblik over egne historiske særbevillinger samt tilskud og puljer, hvilket sker med denne sag. Overblikket skal ”være med til at bidrage ind i effektiviserings- og omprioriteringsarbejdet i udvalget og forvaltningen”.

Udvalget har tidligere på møde den 14. maj drøftet indfrielsen af effektiviserings- og omprioriteringskravet til budget 2025. På møde den 11. juni får udvalget indfrielsen af effektiviserings- og omprioriteringskravet til drøftelse igen. Og den 25. juni får udvalget det til beslutning, hvilket sker sammen med udvalgets bidrag til budget 2025.

I sagsfremstillingen er der en oversigt over hhv. historiske særbevillinger samt tilskud og puljer.

Indstilling

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter arbejdet med løbende effektiviseringer og omprioriteringer samt oversigten over hhv. historiske særbevillinger samt tilskud og puljer.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Sagsfremstillingen indeholder en oversigt over hhv. historiske særbevillinger samt tilskud og puljer.

Skema 1: Oversigt over historiske særbevillinger

Historiske særbevillinger	Kategori	Beskrivelse af særbevillingen (formål, anvendelse, startår, m.m.)	2025 og frem (1.000 kr.)	Bemærkninger
	1) Fremmer bestemt formål			
	2) Forbedre serviceniveauet			
	3) Understøtter bestemt incitamentsstruktur			
	4) Honorerer en bestemt målgruppe			
Midler fra rammeudmelding, budgetforslag og budgetforlig				
P: Udkørende grupper - hjemmepleje	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2018: Velfærdsprocent til udkørende grupper	21.080	
P: Flere ældre i årene fremover	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2018: Velfærdsprocent - flere ældre	3.625	

P: Pårørendepolitikken - hele vejen rundt om borgerne	4) Honorerer en bestemt målgruppe	Budget 2019: Midler til pårørendepolitik	3.000	Til arbejdet med pårørendepolitikken er flyttet 0,2 mio. kr. til Beskæftigelses- og Socialudvalget og 1,2 mio. kr. til Børn- og Ungeudvalget. De resterende 1,6 mio. kr. er udmøntet i Ældre- og Handicapudvalget.
P: Den specialiserede velfærd, ÆHU	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2021: Midler til udfordringerne på det specialiserede socialområde. Hertil kommer en ny refusionstilpasning på særligt dyre enkeltsager, som påfører Odense en væsentlig merudgift fremadrettet.	40.700	
P: Bedre normering på byens plejecentre	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2021: Midler til bedre normering på byens plejecentre	10.000	
P: Ressourcer til praktiske opgaver i forlængelse af kerneopgaven i de udkørende grupper	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2021: Investering i flådestyring og ruteplanlægningsværktøjer, så det faglige personale kan fokusere på de faglige arbejdsopgaver	3.809	
P: Styrkelse af myndighedsopgaven på det specialiserede socialområde	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2021: Investering i styrkelse af myndighedsopgaven på det specialiserede socialområde	1.200	
P: Styrket og målrettet indsats for borgere med misbrug på det specialiserede socialområde	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2021: Styrket og målrettet indsats for borgere med misbrug på det specialiserede socialområde	800	
Markant løft af ældreområdet - 200 nye medarbejdere	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2022: Midler til et varigt løft af ældreområdet.	93.000	Til nye medarbejdere og til at styrke rehabiliteringen og sundhedsområdet på Lysningen er der flyttet 3 mio. kr. til Sundhedsudvalget. De resterende 90 mio. kr. er udmøntet i Ældre- og Handicapudvalget.
Styrke indsats med gæstekokke	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2022: Velfærdsprocenten - gæstekokke	1.500	Budgettet er flyttet til Sundhedsudvalget.
Handicapområdet	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2023: Velfærdsprocenten - Handicapområdet	824	
Nyt autismitilbud, drift	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2023: Midler til drift af det nye bo- og dagtilbud til borgere med autisme.	9.000	
P: Faste tværgående teams i den udkørende ældrepleje	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2024: Midler til videreførsel og udvidelse arbejdet med faste	10.500	

		tværfaglige teams i den udkørende ældrepleje, som der blev sat fokus på i Budget 2022.	
P: Faste tværg. teams - Finansiering fra invest.midler i ÆHU	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2024: Delvis medfinansiering til videreførelse og udvidelse arbejdet med faste tværfaglige teams i den udkørende ældrepleje, som der blev sat fokus på i Budget 2022.	-6.000
P: Frivillig tilvalg af velfærdsteknologi i ældrepleje	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2024: Midler til velfærdsteknologi og etablering af e-distrikt.	4.500
P: Frivillig tilvalg af velfærdstekn. i ældrepleje - provenu	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2024: Delvis medfinansiering til velfærdsteknologi og etablering af e-distrikt.	-3.000
P: Styrkelse af det specialiserede velfærdsområde	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2024: Midler til udfordringerne på det specialiserede socialområde.	20.000

Bevillinger udmøntet fra Økonomiudvalget fra budgetforlig, forslag og rammeudmeldingen

Udmøntning af midler til hjemmelavet mad på plejecentre	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2020: Velfærdsprocent - Ældreområdet Udmøntet til Ældre- og Handicapudvalget 11. december 2019	3.700	Budgettet er flyttet til Sundhedsudvalget.
Restbevilling til lokalt tilberedt mad flyttes til ÆHU	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2021: Velfærdsprocenten - lokal tilberedt mad Udmøntet til Ældre- og Handicapudvalget 3 marts 2021	5.859	Budgettet er flyttet til Sundhedsudvalget.
Bevilling fra velfærdsprocenten til handicapområdet	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2022: Velfærdsprocenten - handicapområdet Udmøntet til Ældre- og Handicapudvalget den 31. august 2022	3.384	

Midler fra forvaltning/udvalgs egne prioritering af særlige områder

Værdighedsmilliardens overgang til bloktilskuddet.	2) Forbedre serviceniveauet	Budget 2020: Værdighedsmilliarden** Ingen statslig binding, ÆHU besluttede at forlænge de eksisterende projekter	33.000	Enkelte af projekterne er flyttet til Sundhedsudvalget og et enkelt projekt indgik i udvalgets indfrielse af Effektiviseringsstrategien til budget 2020. De resterende 30,5 mio. kr. er udmøntet i Ældre- og Handicapudvalget.
Klippekort på plejehjem	5) Ændring af serviceniveau	Budget 2019: Klippekort til beboere på plejehjem fortsætter i reduceret form (30 min. hver anden hjælp)	6.700	
Dagtilbudspladser til borgere med autisme	2) Forbedre serviceniveau	Budget 2019: Midlertidige dagtilbudspladser til borgere med autisme.	2.700	

Læger på plejehjem	1) Fremmer et bestemt formål	Budget 2020: Midlerne til læger på plejehjem omprioriteres til kompetenceudvikling i relation til sundhedsfaglig rådgivning og udvikling	1.000
--------------------	------------------------------	--	-------

Skema 2: Oversigt over tilskud og puljer

Tilskud/ pulje	Modtager af tilskud/ pulje	Beskrivelse af tilskuddet/ puljen (hvis lovpligtigt, i hvilken grad)	Baggrund for tilskuddet/puljen?	Har tilskuddet/ puljen sammenhæng til andre tilskud/ puljer?	Hvad er konsekvenserne ved bortfald/reduktion af tilskud/pulje?	Budget 2025 og frem (1.000 kr.)
Driftstilskud	Ældreidrættens hus	Kontraktligt driftstilskud Kontrakten løber til 31. 12. 2025, men kan opsiges med 6 måneders varsel til udgangen af et kalenderår. Kontrakten genforhandles senest medio 2025.	Ældreidrættens Hus skaber rammerne for motion, idræt og socialt samvær for borgere over 50 år. Det bidrager til borgernes vedligeholdende træning, som forvaltningen ophørte med at tilbyde i 2011.	Nej	Tilskuddet finansierer daglige ledelse, økonomisystem, bogholder, ekstern revisor samt drift af ekstra træningshold for mennesker med demens. Hvis tilskuddet enten bortfalder eller reduceres vil tilbuddet blive nødt til at søge andre sponsorer og fonde, øge deltagerbetalingen eller reducere i tilbuddets aktiviteter.	890
Driftstilskud	Seniorhus Odense	Kontraktligt driftstilskud Kontrakten løber til 31. 12. 2025, men kan opsiges med 6 måneders varsel til udgangen af et kalenderår. Kontrakten genforhandles senest medio 2025.	Formålet med Seniorhus Odense er bl.a. at understøtte og videreudvikle samarbejdet om det frivillige sociale arbejde på ældreområdet med det formål, at alle seniorer skal have mulighed for at yde en aktiv indsats som frivillige.	Nej	Tilskuddet finansierer daglig ledelse, økonomisystem, bogholder, ekstern revision, forsikring af frivillige samt tilskud til rengøring. Hvis tilskuddet enten bortfalder eller reduceres vil tilbuddet blive nødt til at øge deres øvrige indtægter eller reducere i tilbuddets aktiviteter.	1.000
Driftstilskud	Bolbro Brugerhus	Kontraktligt driftstilskud Kontrakten løber til 31. 12. 2025, men kan opsiges med 6	Bolbro Brugerhus er et lokalt kultur- og aktivitetshus aktiviteter, der afspejler de behov, der opstår i lokalområdet.	Nej	Tilskuddet finansierer daglig ledelse, økonomisystem, bogholder, ekstern revision	585

		måneders varsel til udgangen af et kalenderår. Kontrakten genforhandles senest medio 2025.			og forsikring af frivillige. Hvis tilskuddet enten bortfalder eller reduceres vil tilbuddet blive nødt til at øge deres øvrige indtægter eller reducere i tilbuddets aktiviteter.	
Driftstilskud	Alzheimerforeningen	Kontraktligt driftstilskud Kontrakten løber til 31. 12. 2025, men kan opsiges med 6 måneders varsel til udgangen af et kalenderår. Kontrakten genforhandles senest medio 2025.	Alzheimerforeningen driver Demensfællesskabet Fyn, som rådgiver og støtter familier med demens. Samtidig tilbyder Demensfællesskabet Fyn et være-, lære- og aktivitetssted, hvor deltagerne oplever et værdigt liv med demens. Derudover drives Teknologibiblioteket, hvor mennesker med demens kan få hjælp til udarbejdelse af hjælpemiddelansøgninger samt afprøve teknologier.	Nej	Tilskuddet finansierer husleje, el, vand, varme, renovation, IT og telefoni mm., daglig ledelse, bogholder samt ekstern revision. Hvis tilskuddet enten bortfalder eller reduceres vil tilbuddet blive nødt til at øge deres øvrige indtægter eller reducere i tilbuddets aktiviteter.	1.100
§18 puljen	Ældre, som er særligt udsatte eller ensomme, eller kronisk syge, mennesker med handicap eller sindslidelser	Det er lovpligtigt for en kommune at have en §18 pulje, men der er ikke noget lovkrav om, hvor stort et beløb den enkelte kommune skal afsætte til §18 puljen til frivilligt arbejde. Servicelovens §18: Kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger. Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal årligt afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde. Stk. 3. Rammerne for samarbejdet fastlægges af den enkelte kommunalbestyrelse.	§18 midler er en pulje, som kommunen stiller til rådighed for frivilligt socialt arbejde. Puljen kan søges af foreninger, som udfører frivilligt socialt arbejde. 18 puljen er opdelt i en hovedpulje (ansøgningsfrist 1.10.) og en udviklingspulje (modtager ansøgninger fra 1.1.-1.10)	Både og. BSF administrerer puljen for målgrupper under 65 år, hvorfor nogle foreninger søger begge puljer.	Puljen giver tilskud til frivilligt socialt arbejde. Hvis puljen reduceres vil der derfor blive uddelt færre midler til foreninger, der udfører frivilligt socialt arbejde. Foreningerne må derfor øge deltagerbetaling eller søge fonde - eller reducere deres aktiviteter.	2.469
§79 puljen	Foreninger, som udfører aktiviteter med et forebyggende sigte primært til gavn for borgere fra 65 år. Midlerne er reserveret til kørsel for de borgere, der ikke selv kan	Servicelovens § 79: Kommunalbestyrelsen kan iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte	Puljen til frivillige forebyggende aktiviteter til kørsel af borgere, der ikke kan transportere sig selv til sociale aktiviteter. Formålet med puljen er at øge og bevare brugernes muligheder for at klare	Nej	Puljen giver tilskud til kørsel af borgere, der ikke kan transportere sig selv til sociale aktiviteter. Hvis reduceres eller fjernes vil	661

	transportere sig til aktiviteter.	retningslinjer for, hvilke persongrupper der kan benytte tilbuddene. Stk. 2. Afgørelser efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.	sig selv, fx ved at forebygge forringelse af den fysiske funktionsevne eller social isolation.		der derfor være foreninger, som ikke længere får tilskud til kørsel af deres deltagere. Foreningerne må derfor øge deltagerbetaling eller søge fonde.	
Ensomhedspuljen	Foreninger og klubber, som forebygger og reducerer ensomhed.		I 2014 besluttede ÆHU at prioritere 0,5 mio. kr. til initiativer hos foreninger og klubber, som forebygger og reducerer ensomhed. Udmøntningen af midlerne ligger i tråd med udmøntningen af §18-puljen, men kan med det forebyggende sigte beskrives som en pulje til forebyggende indsatser (§79).	Ja	Puljen giver tilskud til frivilligt socialt arbejde. Hvis puljen reduceres vil der derfor blive uddelt færre midler til foreninger, der udfører frivilligt socialt arbejde. Foreningerne må derfor øge deltagerbetaling eller søge fonde - eller reducere deres aktiviteter.	624
			I 2017 besluttede ÆHU at overskydende midler i denne pulje kan anvendes til borgernes kørsel til aktiviteter, da netop transportbarrieren kan være årsag til ensomhed.			
Tilskud til lokaler	Komiteens Radio	Tilskud tildeles på baggrund af §79-puljen: Kommunalbestyrelsen kan iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte. Der gives støtte til lokaleleje.	Formålet med tildelingen af tilskud til de fysiske ramme er blandt andet at skabe lokale fællesskaber.	Nej	Tilskuddet finansierer lokaleleje. Hvis tilskuddet reduceres eller fjernes vil foreningen blive nødt til at søge sponsorater og fonde, øge deltagerbetaling eller reducere foreningens aktiviteter. I værste fald på radioen lukke.	22

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunens kassebeholdning. De økonomiske konsekvenser for en senere beslutningssag vil fremgå af denne.

Punkt 6: C-sag: Fortsat temadrøftelse under Fremtidens socialpsykiatri

27.03.00-P25-1-24

Resume

Som opfølgning på udvalgets temadrøftelse af fremtidens socialpsykiatri den 9. og 23. april lægges der med denne sag op til en temadrøftelse af hovedtemaer (drift) under fremtidens socialpsykiatri. Temaerne er også en del af udvalgets budgetbidrag, herunder budgettal og bemærkninger, som udvalget drøftede den 23. april 2024.

Den 9. april havde Ældre- og Handicapudvalget en temadrøftelse vedrørende fremtidens socialpsykiatri, herunder mulige anlægs- og driftstemaer. På udvalgsrådet den 23. april fortsatte temadrøftelse i forhold til anlægsønsker under fremtidens socialpsykiatri og Ældre- og Handicapudvalget efterspurgte en oversigt over igangværende og mulige byggeprojekter i Handicap og Sindslidelse.

Som opfølgning på temadrøftelsen den 9. og 23. april præsenterer forvaltningen den efterspurgte oversigt. Derudover fortsætter temadrøftelsen i forhold til driftstemaer.

Punktet er ledsaget af et oplæg.

Indstilling

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter hovedtemaer (drift) under Fremtidens socialpsykiatri.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Se sagsresumé.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunens kassebeholdning. De økonomiske konsekvenser for en senere beslutningssag vil fremgå af denne.

Punkt 7: D-sag: Orientering om status på arbejdet i Myndighed

00.01.00-A00-198-20

Resume

Med denne sag får udvalget en status på det arbejde, der er igangsat i Myndighed på det specialiserede socialområde.

Myndighed i Ældre- og Handicapforvaltningen arbejder med at sikre, at der kan ydes støtte og hjælp til ældre borgere og borgere med handicap i Odense Kommune. Deres opgaver omfatter blandt andet visitation, sagsbehandling og koordinering af forskellige indsatser og tilbud.

Udvalget får denne status som en opfølgning på den orientering, der blev givet på udvalgs mødet den 16. januar 2024. Her blev udvalget orienteret om de udfordringer, som Myndighed særligt oplevede på det specialiserede socialområde. Det blev præciseret overfor udvalget, at Myndighed på den baggrund ville igangsætte en proces, hvor fokus er at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen og de indsatser, der bevilliges til borgerne.

Som led i den proces vil der pr. 1. juni 2024 være foretaget en organisationsjustering i Myndighed. Ændringen har til formål at sikre de bedst mulige rammer for medarbejderne til at fokusere og prioritere og derved sikre endnu højere kvalitet i opgaveløsningen på det specialiserede socialområde. Konkret vil det betyde, at afdelingen for det specialiserede socialområde vil blive målrettet til alene at beskæftige sig med specifikke paragrafområder.

Der er desuden blevet udviklet et nyt styringsværktøj, som giver et bedre overblik både for den enkelte medarbejder og på ledelsesniveau over sagsstammer. Således sikres bedre arbejdsvilkår og muligheder for medarbejderne, og derved også en endnu mere kvalificeret sagsbehandling.

Effekten af dette arbejde i Myndighed forventes at kunne mærkes både blandt medarbejdere og borgerne i den kommende tid, herunder særligt dem der har fået/vil få gennemgået deres sag med en ændret bevilling til følge. Forvaltningen er bevidst om, at det for nogle borgere vil opleves som en forringelse af deres forløb, hvis de er blevet tilkendt en ændret bevilling. Myndighed er i disse sager meget opmærksomme på dialogen og det gode samarbejde med den enkelte borger og/eller dennes pårørende. Men det er vurderingen, at det vil blive vanskeligt at komme igennem processen uden, at der vil være borgere, som vil have behov for at udtrykke deres utilfredshed over en ændret bevilling.

Der er tale om en omfattende proces i Myndighed, og det er forvaltningens vurdering, at den vil strække sig over en længere periode. Processen skal ligeledes ses i sammenhæng med de handlinger der arbejdes med i forvaltningen i forhold til at imødekomme udgiftspresset på det specialiserede område samt projektet 'Den gode sagsbehandling'.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 8: D-sag: Aktuelle sager

85.02.02-G01-488-15

Resume

- Mediedækning.

Punkt 9: E-sag: Initiativretsforslag fra byrådsgruppe C: Drøftelse af muligheden for at tilknytte en fast socialrådgiver til byens plejehjem

00.01.00-A00-42-24

Initiativretsforslag

Med henvisning til § 2 stk. 2 i Ældre- og Handicapudvalgets forretningsorden fremsender Roya Moore (C) følgende forslag til optagelse på Ældre- og Handicapudvalgets dagsorden for mødet den 28. maj 2024.

Livet på et plejehjem

Det er vores opfattelse, at overgangen fra eget hjem til plejehjem for rigtig mange af vores ældre borgere opfattes som en kaotisk tid. Omvæltningen fra eget hjem til plejehjemmet er præget af mange forandringer og bliver derfor til en utryk oplevelse.

Det gælder på det menneskelige plan, men for mange gælder det også, at man mister overblikket over økonomien og har svært ved at overskue de økonomiske konsekvenser og ens egen økonomi. For på et plejehjem ser regnestykkerne helt anderledes ud, end man er vant til – og for nogle er rådighedsbeløbet betydeligt mindre efter husleje, el, varme og ekstra servicepakker, end man har været vant til i eget hjem.

Det lægger yderligere til usikkerheden og kan være med til at det for den ældre føles umyndiggørende, fordi det kan være svært at overskue både dagligdagens og fremtidens økonomi.

I de situationer, hvor det kun er den ene ægtefælle, der må flytte på plejehjem – mens den anden bliver i boligen – gør det i mange tilfælde blot, at bekymringerne placeres to steder. Den pårørende berøres jo også økonomisk af, at den ene part nu skal bo for sig selv på et plejehjem.

Fra konservativ side ønsker vi, at ældre skal bevare værdighed og selvkontrol med livet – hele livet. Naturligvis skal vi tilbyde hjælp, men hjælpen skal være på de ældres præmisser og sikre, at det er den enkelte ældre, der – såvidt det overhovedet er muligt – selv styrer dagligdagen og herunder også har ansvar og medbestemmelse i forhold til egen økonomi.

Vi anerkender, at det kan være svært at følge med udviklingen på et tidspunkt i livet, hvor sygdom eller svækkelse kan sætte en stopper for det, man engang kunne – det ser vi f.eks. ved, at hver femte af de 75-84-årige er afhængige af andre for at kunne begå sig digitalt i kommunikation med offentlige myndigheder og lignende. Og det kan heller ikke nytte noget, at man forlader sig på, at alle pårørende kan hjælpe med de økonomiske konsekvenser – ligesom det jo heller ikke er alle ældre, der har en pårørende - og det er da også de færreste borgere, der kender reglerne på området.

Derfor mener vi fra konservativ side, at der er behov for en forstærket indsats for at sikre de ældre bedre kontrol over egen situation og bedre mulighed for at sikre den ældres rettigheder og rimelige behandling.

Fast tilknyttet socialrådgiver til byens plejehjem

Alle ældre på byens plejehjem skal tilbydes rådgivning og vejledning hos en socialrådgiver, der kan hjælpe med at forberede den ældre i forhold til spørgsmål om økonomiske forhold, lovgivning og muligheder i forbindelse med at leve på plejehjem, eksempelvis:

- Økonomiske støtte
- Rådgivning vedrørende tilskudsordninger og overholdelse af ansøgningsfrister
- Efterlevelse af krav til udbetaling af sociale ydelser
- Hjælp med at tage kontakt til kommunale og statslige myndigheder
- Kontakt til boligselskaber, pengeinstitutter og kreditorer
- Fuldmagter herunder digital fuldmagt m.m.

Socialrådgiveren skal være til rådighed såvel ifm. at den ældre flytter ind på plejehjemmet og også fortløbende. Således skal den til plejehjemmet tilknyttede socialrådgiver også være til rådighed for potentielle nye beboere, dvs. ældre som bor i nærområdet.

Derfor skal socialrådgiveren/socialrådgiverne være tilknyttet et/flere specifikke plejehjem, hvor de har ansvaret for rådgivning af de ældre. De tilknyttede socialrådgivere skal således komme på plejehjemmene regelmæssigt og tilse de ældre, som de er tilknyttet og stå til rådighed for spørgsmål og opfølgning på den enkelte ældres økonomiske situation og ift. at sikre en fornøden vejledning ift. tilskudsmuligheder mv.

Det er klart, at socialrådgiverne hverken har en myndighedsfunktion eller er sagsbehandlende. Tilbuddet baserer sig på rådgivning og vejledning for ældre og deres pårørende samt for ældre bosat i nærområdet (evt. ved et plejecenter) og med mulighed for samtaler, fysisk eller telefonisk.

Muligheden for en fast tilknyttet socialrådgiver skal undersøges i samarbejde med Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, som evt. kan bidrage med en del af de fornødne ressourcer i form af socialrådgivere.

Efter en nærmere afdækning af de praktiske muligheder ønskes det, at projektet afprøves på eksempelvis tre af byens plejehjem, hvor der måles og evalueres på baggrund af:

- I hvilken udstrækning anvendes tilbuddet af ældre og deres pårørende.
- Bidrager det til at give de ældre større frihedsgrader og forståelse af egen situation
- Medvirker det til at skabe en økonomisk mere sikker og forståelig hverdag
- Skaber det større sikkerhed og tryghed for de pårørende

Såfremt evalueringen er positiv, så ønsker vi naturligvis at udbrede tilbuddet til alle byens plejehjem.

Indstilling fra forslagsstiller

Det Konservative Folkeparti indstiller, at Ældre- og Handicapudvalget godkender forslag om, at Ældre- og Handicapforvaltningen afdækker muligheden for at tilknytte en fast socialrådgiver til hvert af byens plejehjem; eventuelt én dag om ugen.

Forvaltningens belysning

Udvalget har ikke tidligere truffet beslutning om samme emne, og udvalget har heller ikke igangsat et arbejde vedrørende samme emne. Sagen hører under Ældre- og Handicapudvalgets område.

Forvaltningen er bekendt med, at Lokalcenter Rosengård, der er en selvejende institution i Odense Kommune bestående af 100 ældreboliger og 56 plejeboliger, har tilknyttet en socialrådgiver. Socialrådgiveren er ansat i flexjob og kommer på centeret tre dage om ugen af ca. 3 timers varighed. Socialrådgiverens opgaver består blandt andet i at hjælpe beboerne med:

- at søge boligsikring
- diverse henvendelser til bank og lignende institutioner
- håndtering af indhold i E-boks
- anvendelse af MitID.

Derudover sørger socialrådgiveren også for hjælp til dem, der mangler en besøgsven, spiseven mm.

Under forudsætning af, at udvalget ønsker at arbejde videre med forslaget, forventer forvaltningen at kunne præsentere en afdækning af muligheden for at tilknytte en fast socialrådgiver til byens plejehjem på et udvalgs møde i løbet af 3. kvartal 2024.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen.